

være umuligt for Andre at gjøre det; thi naar jeg her taler om Reformen, taler jeg selvfølgelig ikke om en eller anden enkelt lille Billig, f. Ex. Krigsmagten vedkommende, saasom Straffeloven, hvilken Oppositionen nu har tilkæmpet sig, eller om Lyndeloven, thi dette hører jo til det neutrale Omraade, men i det Hele og Store staaer det for mig saaledes, at en Regering, der er udrunden af, eller har sin Rod i Privilegiet og støtter sig til Privilegiets Talsmand, ikke vil kunne gennemføre nogen Reform. Kunde den gjøre det, er den ikke længere Privilegiets Talsmand, og saa vilde den vel ogsaa vide at sætte Reformen i Udførelse. Lad os tage et ganske simpelt Exempel. Jeg kan f. Ex. gjerne tænke mig den Mulighed, at den høitærede Conseilspræsident sagde: I og for sig vilde jeg ikke have Noget imod, at Præstestabets Lønninger i sine Grundtræk ordnedes saaledes, som Flertallet i dette Thing ønsker det. Man gjør dette gjældende, og Kultusministeren skal da til at prøve sin Indflydelse i den Retning, men vi have jo set, hvad Frugten deraf blev sidste Aar. Den blev kun den, at den høitærede Minister fremkom med et Forslag, han tidligere selv havde forðgæmt, thi skulde han have gennemført noget Andet, Noget, som dette Things Flertal havde ønsket, hvad havde da staaet i veien? Biskopper, Præster og hele Klerikiet havde sagt: Hør ikke ved vore Rettigheder! De have deres Forbindelser ind i de andre Privilegier og saa fremdeles. Der er et saadant Sammenhæng, at det er mig klart, at de Mænd, som oprindeligt ere udgaaede derafra, og som støtte sig dertil, ikke ere i Stand til at bryde dermed. Man kunde f. Ex. tænke sig, at et eller andet af den nuværende høitærede Regerings Medlemmer vilde sige og tænke: Jeg kunde have den største Lyst til at gjøre Noget i Retning af hvad der er talt om Arbejderspørgsmaalet, men da kom atter det frem, at det vilde berøre Pungen. Jeg vil ikke besyldte dem for egenlystige Bevæggrunde, men man kan jo kun se med sine egne Øine. Man vilde da sige: Det vil berøre Pungen, det vil føle til den, det er egentlig Socialisme, der vil bryde ind ude fra; vær Eder, vær ikke derved! Saaledes vil det gaa paa ethvert som helst Omraade, og derfor er det efterhaanden blevet mig klart, at det Ministerium, der skal indføre Reformen i Retning af, hvad det folkevalgte Thing kunde ønske — selvfølgelig ikke i alle Enkelthederne — maa være et Ministerium, der er i Stand til at bryde med det hidtil Bestaaende og Herkende. — Det ærede Medlem for Odense (Koch) talte noget naivoit om Kongen. En Konge i den Forstand, hvori han talte om ham, kjende vi jo ikke; vi kjende efter Grundlovens § 13 jo kun en uansvarlig Konge med ansvarlige Ministre. Og saa om det andet Thing talte det ærede Medlem, men det ærede Medlem veed jo meget vel, at Folkethingets sidste Udtalelse, imod hvilken han ikke selv protesterede, gik ud paa, at

der skulde være en Regering, som kunde arbejde sammen med begge Things; det er kun en saadan Regering, man ønsker, og kun en saadan Regering, hvormed der kan være Tale. Dette er ogsaa udtalt af den nuværende Regerings egne Medlemmer; det er udtalt gennem en Adresse af flere af Regeringens Medlemmer, og det er ogsaa i Foredrag udtalt af den høitagtede Justitsminister, at en Regering, der ensidig stiller sig paa det ene Things Standpunkt, ikke er efter Grundloven. Da den nuværende Regering dannedes efter den 14de Mai forrige Aar, havde jeg ganske vist i Begyndelsen den Tro, at den vilde og kunde Reformere, og at den var tilfands at bryde med det hidtil herkende System, altsaa at gjøre noget Lignende, som der, maaske endog flere Gange, skal være sket i England; men derom bleve vi jo belærte i forrige Samling. Da Regeringen imidlertid endelig samlede alle sine Kræfter paa Forsvarsvæsenet for, som den høitagtede Conseilspræsident har udtrykt sig, at gjøre Stridspunkterne saa saa som mulig, idet der var Stof nok til Strid isorveien, og da Regeringen efter Udsaldet af Kraftanstrængelsen af 25de April alligevel blev siddende, tænkte jeg: Det kan jeg endda nok forstaa, thi det kan jo ligge i, at Regeringen har, saaledes som den har sagt, — det er sagt gennem den halv- eller helofficielle Tidende — et dobbelt Formaal, nemlig først at bekæmpe Parlamentarismen og dernæst at skaffe Landet et ordentligt Forsvarsvæsen. Jeg tænkte ved mig selv: Ministeriet kan vel ikke vige uden videre, men det vil gaa sin Vej i Sommerens Løb, hvorvel dette ikke vil være strengt parlamentarisk, ere dog Kjendsgjeringerne haarde Krabater, og kunde det slaas fast, at Regeringen overhovedet var gaaet, maatte man nøies dermed, om end det bedste havde været at faae slaet fast, at Regeringen var vejen for et Tryk. Men hvad sker? Vi møde igjen Regeringen, og som det forekommer mig, ikke i nogen forbedret Udgave. Jeg skal nu slutte med den Udtalelse, at det unægtelig forekommer mig noget underligt atter at møde den samme Regering. Vi vide nemlig, at den høie Regering har Respekt for Hartfornet og Eiendommen — og det er selvfølgelig Noget, vi Alle have — men naar vi lægge Mærke til, at den høitagtede Regering kun har de 50,000 Ldr. Hartforn, som høie til Gaarde paa over 12 Ldr. Hartforn, paa sin Side — og ikke engang alle dem er Regeringen sikker paa at have paa sin Side — bliver der tilbage over 300,000 Ldr. Hartforn, hvoraf i alt Fald kun en meget forsvindende Del staaer paa Regeringens Side. Lægger man altsaa en Hartfornsberegning til Grund, har Regeringen kun $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{7}$ af Hartfornet paa sin Side, og det forekommer mig unægtelig at være noget Lidt. Komme vi til Folketallet, kunde man maaske sige, at den høie Regering ikke har den Opfattelse af Bælgerne, som vi have.